

Správa o výsledku kontroly prostriedkov EÚ poskytnutých prijímateľom pomoci v rámci SOP Ľudské zdroje v Obci Štiavnik

ÚVOD

Kontrola bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009 a jej účelom bolo preveriť splnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti a súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri použití finančných prostriedkov poskytnutých z Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce, ako aj zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce v rámci operačného programu SOP Ľudské zdroje, Opatrenie č. 3.2.: Zvýšenie rozsahu, zlepšenie a širšie poskytovanie ďalšieho vzdelávania s cieľom zlepšiť kvalifikáciu a adaptabilitu zamestnancov.

Predmetom kontroly bola charakteristika a pôsobnosť kontrolovaného subjektu ako konečného prijímateľa, charakteristika a popis projektu, realizácia projektu vrátane vecného plnenia projektu v nadväznosti na harmonogram predpokladanej realizácie projektu, splnenia cieľov a hodnotiacich ukazovateľov, financovania projektu so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri realizácii ako aj s tým súvisiaca účinnosť riadiaceho a kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v čase od 04.05.2009 do 12.06.2009 v obci Štiavnik (ďalej len „obec“), ktorá bola oprávneným prijímateľom pomoci na financovanie schváleného projektu s názvom „Zvýšenie ďalšieho vzdelávania v obciach Mikroregiónu Bytčianska kotlina s cieľom zlepšiť kvalifikáciu a adaptabilitu zamestnancov“ (ďalej len „projekt“). Predmetom projektu bolo nadobudnutie jazykových znalostí, počítačových, komunikačných a remeselných zručností zamestnancov samosprávy, učiteľov, absolventov škôl, osôb usilujúcich sa o zmenu zamestnania, osôb s nedostatočnou kvalifikáciou a žien na materskej dovolenke (ďalej len „cieľové skupiny“) s trvalým bydliskom v Mikroregióne Bytčianska kotlina. Projekt bol realizovaný v čase od 17.01.2005 do 15.02.2006.

VÝSLEDKY KONTROLY

1.1 Dodržiavanie podmienok stanovených v zmluve o poskytnutí NFP z prostriedkov ESF a dodržiavanie stanovených monitorovacích a hodnotiacich ukazovateľov

Obec s partnerom projektu, ktorým bola obec Súľov – Hradná, zabezpečila prostredníctvom dvanástich aktivít projektu pre cieľové skupiny kurzy anglického a nemeckého jazyka, počítačových zručností s využitím internetu, cestovného ruchu a účtovníctva, kurzy so zameraním na

archivárstvo a kronikárstvo a remeselné kurzy nitkárstva, rezbárstva a šitia. Projekt bol vypracovaný s ohľadom na pomoc ľuďom z cieľových skupín skvalitniť ich vzdelávanie a prostredníctvom individuálnych opatrení uľahčiť im prístup k ďalšiemu vzdelávaniu bez zvyšovania stupňa vzdelávania. Vo všetkých tlačенých a elektronických médiách bolo uvedené logo ESF.

Projekt bol realizovaný na základe zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej medzi obcou ako prijímateľom pomoci (ďalej len „prijímateľ“) a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako Riadiacim orgánom pre SOP Ľudské zdroje a poskytovateľom NFP (ďalej len „RO“). K zmluve o poskytnutí NFP boli vypracované dva dodatky, ktorými sa zmenili podmienky platieb NFP a odstránili sa nedostatky týkajúce sa vyčíslenia percentuálnej výšky NFP z prostriedkov ESF a ŠR. Z celkových oprávnených výdavkov projektu vo výške 46,4 tis. Eur (1 397,7 tis. Sk)^[1], bol v zmluve o poskytnutí NFP schválený príspevok vo výške 44,1 tis. Eur (1 327,5 tis. Sk), ktorý predstavoval 95 % celkových oprávnených výdavkov. Schválený NFP bol zložený z príspevku z ESF vo výške 34,8 tis. Eur (1 048,3 tis. Sk), čo predstavovalo 75 % oprávnených výdavkov a z príspevku zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) vo výške 9,3 tis. Eur (279,2 tis. Sk), čo predstavovalo 20 % oprávnených výdavkov. Prijímateľ sa zároveň zaviazal financovať schválený projekt z vlastných zdrojov vo výške 2,3 tis. Eur (70,2 tis. Sk), čo predstavovalo 5 % z oprávnených výdavkov.

Kontrolou dodržiavania harmonogramu realizácie kurzov bolo preukázané, že prijímateľ v siedmych prípadoch nedodržel určený termín realizácie kurzov. Kurzy realizoval mimo schváleného obdobia a tieto zmeny písomne neoznámil RO. Týmto postupom konal v rozpore s **článkom III ods. 1 zmluvy o poskytnutí NFP**, podľa ktorého bol prijímateľ povinný „... *dodržiavať harmonogram realizácie projektu ...*“ a s **článkom IX ods. 5 zmluvy o poskytnutí NFP**, podľa ktorého bol povinný „... *písomne oznámiť RO všetky zmeny a skutočnosti ..., ktoré majú vplyv alebo súvisia s plnením tejto zmluvy alebo sa akýmkoľvek spôsobom tejto zmluvy týkajú alebo môžu týkať, a to do 10 pracovných dní od ich vzniku ...*“.

Kontrolou monitorovacích správ (ďalej len „MS“) bolo preukázané, že prijímateľ v čase realizácie projektu, nesprávne určil monitorovacie obdobie v úvodnej MS a dvoch priebežných MS. V dvoch prípadoch MS prijímateľ predložil RO v oneskorení 1 mesiaca po zmluvne určenom termíne. Týmto postupom konal v rozpore s **článkom III ods. 2 písm. g) zmluvy o poskytnutí NFP**, podľa ktorého bol prijímateľ povinný „... *predkladať RO za každý kalendárny štvrťrok trvania realizácie projektu monitorovaciu správu (ďalej len „Správa“) za uplynulé obdobie. Správu predkladá prijímateľ ... do 15 dňa v mesiaci po uplynutí kalendárneho štvrťroka ...*“.

Kontrolou hodnotiacich ukazovateľov projektu bolo preukázané, že prijímateľ nenaplnil ukazovatele výstupu v indikátore počet učiteľov zúčastnených na vzdelávacích programoch, keď oproti plánovanej hodnote 28 učiteľov dosiahol hodnotu 14 učiteľov a v indikátore počet žien na materskej dovolenke (ďalej len „žien na MD“) zúčastnených na vzdelávacích programoch, keď sa aktivít projektu zúčastnilo 30 žien na MD oproti plánovanému počtu 44 žien na MD. Na nedodržanie schválených ukazovateľov mal vplyv nedostatok finančných prostriedkov prijímateľa, spôsobený priebehom financovania projektu, ktorý bol neúmerne zdĺhavý najmä v prípade refundácie výdavkov, keď v jednom prípade bola žiadosť prijímateľa o platbu finančne vysporiadaná až po trinástich mesiacoch odo dňa odoslania žiadosti RO. Všetky ostatné ukazovatele výsledku a dopadu projektu boli prijímateľom splnené.

1.2. Preukázateľnosť oprávnených výdavkov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a iných dokumentov

RO poskytol prijímateľovi na základe skutočne vynaložených, odôvodnených a riadne preukázaných výdavkov NFP v celkovej výške 25,7 tis. Eur (775,3 tis. Sk)^[2], v členení príspevok z ESF vo výške 20 tis. Eur (601,7 tis. Sk) a príspevok zo ŠR vo výške 5,7 tis. Eur (173,6 tis. Sk). Prijímateľ spolufinancoval projekt z vlastných prostriedkov vo výške 1,2 tis. Eur (37,3 tis. Sk). Dohodnutý vzájomný pomer medzi prostriedkami spolufinancovania zo ŠR a prostriedkami EÚ bol dodržaný, rovnako ako výška finančného príspevku na projekt financovaná z vlastných prostriedkov prijímateľa.

Kontrolou bolo preukázané, že prijímateľ mal v jednom prípade uložený odvod zo strany RO za porušenie finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 20 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) vo výške 0,6 tis. Eur (18,1 tis. Sk) a odviedol ho na príslušný osobitný účet RO v oneskorení 43 dní. Týmto konaním porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § **31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého *„Porušením finančnej disciplíny je neodvedenie prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu“*.

Kontrolou účtovných dokladov predkladaných prijímateľom RO vo vybraných žiadostiach o zúčtovanie zálohovej platby bolo v 3 prípadoch preukázané, že prijímateľ za obdobie mesiaca november 2005 vyplatil odmeny lektorom vo výške 0,9 tis. Eur (26,8 tis. Sk) bez písomne uzatvorenej dohody o vykonaní práce (ďalej len „DoVP“). Týmto postupom konal v rozpore s ustanovením § **223 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákoník práce“), podľa ktorého *„Zamestnávateľ môže na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru ..., ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom ...“* a s ustanovením § **226 ods. 2 zákonníka práce** : *„Dohoda o vykonaní práce sa uzatvára písomne, inak je neplatná ...“*.

Kontrolou vybraných výdavkov v rámci projektu v celkovej výške 7,3 tis. Eur (220,6 tis. Sk) podľa účtovných dokladov vystavených dodávateľmi služieb bolo preukázané, že tieto výdavky vzhľadom na porušenie platných právnych predpisov, boli neoprávnenými výdavkami projektu podľa **článku IV ods. 2 zmluvy o poskytnutí NFP**, podľa ktorého *„Za oprávnené výdavky sa považujú len výdavky, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti reálne, správne, aktuálne, ktoré sa navzájom neprekrývajú ... Oprávnené výdavky a ich úhrada musí byť v súlade so slovenskou legislatívou a legislatívou Európskych spoločenstiev (napr. predpisy o verejnom obstarávaní, ochrane životného prostredia, rovnosti príležitostí, publicite) ....“*. Uskutočnením týchto neoprávnených výdavkov prijímateľ konal v rozpore s pravidlami a podmienkami dohodnutými v zmluve o poskytnutí NFP, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté, čo bolo v rozpore s ustanovením § **19 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého *„Právnické osoby ..., ktorým sa poskytujú verejné prostriedky, zodpovedajú za hospodárenie s nimi a sú povinné pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia ...“* a tým prijímateľ porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § **31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách**, podľa ktorého *„Porušením finančnej disciplíny je porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté“*.

Kontrolou štrnástich účtovných dokladov prijímateľa v celkovej fakturovanej sume 16,9 tis. Eur (509,7 tis. Sk)^[3] bolo preukázané, že faktúry preukazujúce oprávnenosť výdavkov projektu obce a ani iné účtovné doklady neobsahovali označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtoval a neboli doložené žiadnym dokladom preukazujúcim vykonanie predbežnej finančnej

kontroly, pred vykonaním finančnej operácie. Týmto postupom konal v rozpore s ustanovením § 10 ods. 1 písm. g) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „Účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať... označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje v účtovných jednotkách účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva ...“ , v rozpore s článkom X zmluvy o poskytnutí NFP, podľa ktorého sa prijímateľ zaviazal „... viesť jasne rozlíšené účtovníctvo v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve ....“, v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.502/2001 Z. z.“), podľa ktorého „Predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy overuje každú svoju finančnú operáciu“, v rozpore s ustanovením § 9 ods. 3 zákona č. 502/2001 Z. z., podľa ktorého „Vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzujú osoby ... podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou“ a ustanovenie § 9 ods. 4 zákona č. 502/2001 Z. z. podľa ktorého „Finančné operácie nemožno vykonať alebo v nich pokračovať bez ich overenia predbežnou finančnou kontrolou“.

Kontrolou preverenia postupov pri verejnom obstarávaní zákaziek bolo preukázané, že prijímateľ v ôsmich prípadoch pri uzatváraní zmlúv, ktorými v čase implementácie projektu zabezpečil priestory a techniku kurzov projektu v dohodnutej cene prenájmu 5,6 tis. Eur (167,9 tis. Sk), rozdelil predmet zmluvy a tým sa vyhol použitiu metód a postupov verejného obstarávania. V jednom prípade prijímateľ uzatvoril s fyzickou osobou podnikateľom zmluvu o dielo v hodnote zákazky 2,65 tis. Eur (80 tis. Sk), pred termínom vyhlásenej súťaže v rámci verejného obstarávania na predmet uzatvorenej zmluvy. Týmto konaním porušil ustanovenie § 17 ods. 6 zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“), podľa ktorého „Obstarávateľ sa nesmie vyhnúť použitiu metód a postupov verejného obstarávania podľa tohto zákona vzhľadom na určené finančné limity, spôsob určenia predpokladanej ceny ani rozdelením predmetu obstarávania alebo zmluvy“, ustanovenie § 75 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého „Obstarávateľ uskutoční výber uchádzača pri rokovanom konaní bez zverejnenia na základe informácií o predmete obstarávania získaných prieskumom trhu“, ustanovenie § 76 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého „Obstarávateľ postupuje pri rokovanom konaní bez zverejnenia podľa § 75 ods. 2 tak, aby vynaložené náklady na získanie predmetu obstarávania boli primerané jeho kvalite a cene. Obstarávateľ podľa svojich podmienok určí finančný limit alebo vecný limit, pri ktorom nebude vykonávať prieskum trhu“ a článok IX ods. 6 zmluvy o poskytnutí NFP, podľa ktorého prijímateľ je povinný „... postupovať podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní, v prípade, ak je v zmysle § 4 alebo § 5 tohto zákona obstarávateľom ...“.

1.3 Účinnosť riadiaceho a kontrolného systému

RO u prijímateľa vykonal dve kontrolné akcie. Monitorovaciu návštevu - fyzickú kontrolu na mieste, ktorou neboli zistené nezrovnalosti skontrolovaných dokladov nachádzajúcich sa v dvoch žiadostiach o zúčtovanie zálohovej platby. Externá audítorská spoločnosť na základe poverenia RO, vykonala u prijímateľa kontrolu overenia výdavkov na mieste. Jej výsledkom boli zistené neoprávnené výdavky projektu vo výške 0,6 tis. Eur (18,1 tis. Sk)[\[4\]](#) a porušenie finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách. Vyčíslený odvod poukázal prijímateľ na určený účet RO.

ZÁVER

Kontrola poukázala na porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov.

Obec v siedmych prípadoch nedodržala schválený harmonogram realizácie kurzov projektu a vzniknuté zmeny projektu písomne neoznámila RO v dohodnutej lehote desiatich pracovných dní od ich vzniku.

Obec v MS nesprávne určila monitorovacie obdobie. V dvoch prípadoch RO predložila MS v oneskorení jedného mesiaca po určenom termíne.

Obec v jednom prípade neodviedla vyčíslené prostriedky subjektu verejnej správy v určenej lehote, čím došlo z jej strany k porušeniu finančnej disciplíny.

Obec v ôsmych prípadoch pri obstaraní služby v rámci projektu vzhľadom na určené finančné limity projektu rozdelila predmet zmluvy a tým sa vyhla použitiu metód a postupov verejného obstarávania. V jednom prípade uzatvorila zmluvu pred termínom vyhlásenej súťaže v rámci verejného obstarávania na predmet uzatvorenej zmluvy.

Faktúry preukazujúce oprávnenosť výdavkov projektu obce a ani iné účtovné doklady neobsahovali označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtoval a neboli doložené žiadnym dokladom preukazujúcim vykonanie predbežnej finančnej kontroly, pred vykonaním finančnej operácie.

K nedostatkom uvedeným v protokole o výsledku kontroly neboli zo strany obce podané námietky. Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný so starostom obce dňa 03.07.2009, ktorý na odstránenie zistených nedostatkov prijal sedem opatrení ku konkrétnym zisteným nedostatkom.

Na základe zistených nedostatkov NKÚ SR odporúča obci zaoberať sa dohodnutými podmienkami podľa uzatvorenej zmluvy o poskytnutí NFP. Pravidelné vykonávanie následnej finančnej kontroly zo strany hlavného kontrolóra obce, na základe ktorej je možné v dostatočnom časovom predstihu zabezpečiť dodržiavanie podmienok zmluvy o poskytnutí NFP ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov platných v oblasti finančných prostriedkov poskytnutých ES a umožňuje v rámci finančného riadenia odstrániť prípadné vzniknuté nezrovnalosti. Ďalej NKÚ SR odporúča zabezpečiť zo strany obce vykonávanie predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly podľa zákona č. 502/2001 Z. z.

---

[1] konverzný kurz 1 euro = 30,1260 Sk

[2] konverzný kurz 1 euro = 30,1260 Sk

[3] konverzný kurz 1 euro = 30,1260 Sk

[4] konverzný kurz 1 euro = 30,1260 Sk